

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS  
TA'LIM VAZIRLIGI**

**GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI**

**Muzaffar MAMATQULOV  
Obida FAYZULLAYEVA**

**“O'ZBEK ADABIYOTI TARIXI”  
fanidan  
amaliy va seminar mashg'ulotlar  
to'plami  
(2-босқич талабалари учун)**

**GULISTON-2018**

## **1-Amaliy mashg'ulot. Alisher Navoiy abadiyati**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Alisher Navoiy qoldirgan adabiy merosning amaliy ahamiyati va o'zbek adabiyoti tarixiy taraqqiyotida tutgan o'rni haqida talabalarga ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiy adabiy merosini va uning o'zbek adabiyotida tutgan o'mini o'rganadi
2. Navoiy asarlarining adabiy-estetik qiymati haqida ma'lumotga ega bo'ladi

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Navoiyning she'riy asarlari haqida ma'lumot beradi
2. Mazkur asarlarning adabiy manba sifatidagi ahamiyati yoritiladi
3. Navoiyning nasriy va ilmiy asarlari haqida ma'lumot beradi.
4. Ularning amaliy ahamiyatini tushuntirib beradi.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiyning diniy asarlarini atroflicha o'rganing.
2. Navoiy g'azallari va ruboilyaridan yod oling.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. – T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – Т., 1980

## **2-Amaliy mashg'ulot. «Xazoyin ul-maoniy» - lirk qomus**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. “Xazoyin ul-maoniy» - lirk qomus sifatida
2. “Xazoyin ul-maoniy» dagi she'riy janrlar o'rganilishi

#### **Dars maqsadi:**

“Xazoyin ul-maoniy»ning lirk qomus ekanligini undagi she'riy janrlarni mavzu ko'lami va badiiyatiga ko'ra tadqiq etish orqali talabalarga o'rgatish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

- 1.“Xazoyin ul-maoniy» ning mazmuni bilan yaqindan tanishadi
- 2.To'plamdagagi she'riy janrlar haqida tasavvurga ega bo'ladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. “Xazoyin ul-maoniy»ning bo'limlari bilan tanishish
2. Mazkur tshplamning adabiy manba sifatidagi ahamiyati yoritiladi
3. Kulliyotdagi janrlarning o'ziga xos jihatlari aytildi
4. To'plam tarkibidagi she'rlarning bugungi kundagi o'rni muhokama etiladi

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. To'plamdagi g'azal janridagi she'rlardan yod oling
2. Kulliyot janrlarining nazariy jihatlari haqida gapiring

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. – T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

### **3-Amaliy mashg'ulot. Navoiy ruboiyları**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Ruboiyarning badiiylik xususiyatlari haqida, uning adabiy manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Ruboiy janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlaydi
1. Navoiy ruboiylarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganadi
2. Ruboiylar mazmunan o'z davri adabiy hayotidan darak berishini anglab oladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Ruboiylar miqdori va mavzular ko'lami haqida ma'lumot berish
2. Ruboiylarni mazmunan o'rganish
3. Ruboiyarning badiiy xususiyatlarini tahlil etish

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiy ruboiylarini Bobur ruboiyları bilan solishtiring
2. Navoiy ruboiylaridan yod oling.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. – T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

### **4-Amaliy mashg'ulot. Navoiy musammatlari badiiyati**

#### **Reja:**

1. Musammatlarning o'ziga xos turlari
2. Navoiy musammatlarining amaliy ahamiyati
3. Naaoiy musammatlarining badiiy xususiyatlari

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Musammatlarning o'ziga xos jihatlari bilan tanishadi
2. Musammatlaning badiiy xususiyatlari bilan tanishadi
3. Navoiy musammatlarning janr xususiyatlarini ayta oladi
4. Navoiy musammatlarini tahlil qila oladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Musammat namunalari bilan tanishish
2. Ularning badiiy xususiyatlarini o'rganish
3. Navoiy musammatlarining boshqa ijodkorlar yaratgan musammatlardan farqli jihatlarini aniqlash
4. Musammatlarning o'zbek mumtoz adabiyotida tutgan o'rni haqida fikrlash

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiy musammatlaridan namunalar yod oling
2. O'zbek mumtoz she'riyatida qo'llanilgan yana qanday janrlarni bilasiz?
3. G'azal janrining kelib chiqish tarixi haqida ma'lumot bering.
4. G'azaldagi qat'iy qoidalar yana qaysi she'riy shakllarda kuzatiladi?

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. – T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

## **5-Amaliy mashg'ulot. Navoiy ijodida kichik lirik janrlar (ford, muammo, tuyuq)**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Navoiy ijodida kichik lirik janrlar (ford, muammo, tuyuq) kabi turkiy adabiyotning o'ziga xos shakllari haqida ma'lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiy ijodida kichik lirik janrlarning o'ziga xos jihatlari haqida bilib oladi
3. Kichik lirik janrlarning etakchi xususiyatlari bilan tanishadi
4. Navoiy yaratgan kichik lirik janrlarni boshqalaridan farqlay oladi

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Kichik lirik janrlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishtirish
2. Navoiy yaratgan shu turlardagi asarlar bilan tanishish
3. Kichik janrlarning badiiy xususiyatlari haqida gapirish

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Kichik lirik janrlarning zamonaviy shakllari haqida gapiring
2. Navoiyning fard, muammo va tuyuqlaridan yod oling

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

## **6-Amaliy mashg'ulot. Sharq adabiyotida xamsachilik an'anasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Sharq adabiyotida xamsachilik an'analari haqida

2. Xamsanavislar asarlarining umumiy va farqli jihatlari

**Dars maqsadi:**

Talabalarga mazkur davrda Sharq adabiyotida xamsachilik an'analari haqida atroflicha ma'lumot berish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

- 1.Nizomiy Ganjaviyning "Xamsa"si bilan tanishadi
- 2.Talabalar Xusrav Dehlaviy va Abdurahmon Jomiy "Xamsa"larini farqlay oladi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Xamsanavislik an'analari haqida tasavvurga ega bo'lish
2. Xamsanavislar ijod namunalari bilan tanishish
3. Mavjud "Xamsa"larni bir-biridan farqlash

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Nizomiy Ganjaviy, Xusrav Dehlaviy va Abdurahmon Jomiyalar "Xamsa"laridagi 1-axloqiy-falsafiy dostonlarni o'zaro solishtiring.
2. Shoh Bahrom sarguzashtlariga bag'ishlangan dostonlarning o'xhash va farqli jihatlarini izohlang.
3. "Layli va Majnun" mavzusidagi dostonlarning o'xhash va farqli jihatlari haqida so'zlang

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Voh idov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – Т., 1980

**7-Amaliy mashg'ulot. «Farhod va Shirin»da komil inson masalasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Navoiyning "Farhod va Shirin" dostoni haqida ma'lumot
2. "Farhod va Shirin" dostonida komil inson masalasi

**Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning "Farhod va Shirin" dostoni haqida ma'lumot berish, unda komil inson masalasi ifodasiga ahamiyat qaratish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning "Farhod va Shirin" dostoni haqida so'zlay oladi
2. "Farhod va Shirin" dostonida komil inson masalasi aks etganligi haqida ma'lumotga ega bo'ladi.
3. Dostondagi boshqa obrazlarga tavsif bera oladi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Doston matni bilan tanishish
2. "Farhod va Shirin"dagi obrazlarga tavsif berish
3. Farhod – komil inson timsoli sifatida talqin etilganiga e'tibor qaratish

4. “Farhod va Shirin”dan parchalar keltirib, ularni izohlash

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. “Farhod va Shirin”dan Farhod va Xusrav dialogini yod oling
2. Dostondagi majoziy timsollarga izoh bering

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

**8-Amaliy mashg’ulot. «Layli va Majnun» - ishqiy-ma’rifiy doston**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostoni xususida atroflicha ma’lumot berish  
Reja:

1. Doston haqida ma’lumot berish
2. Dostondagi obrazlar tahlili
3. “Layli va Majnun” dostoni badiiyati

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Doston mazmuni bilan yaqindan tanishadi
5. Dostondagi obrazlar haqida tasavvurga ega bo’ladi
6. Doston badiiyati haqida so’zlay oladi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. “Layli va Majnun” dostoni bilan atroflicha tanishtirish
2. Doston obrazlariga tavsif berish
3. Dostonning badiiy xususiyatlarini tahlillash

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. “Layli va Majnun” dostonidagi majoziy tasvirlarni tavsiflang
2. Doston badiiyatini belgilovchi badiiy tasvir vositalari haqida so’zlang

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

**9-Amaliy mashg’ulot. «Sab’ai sayyor» dostonida kompozitsion o’ziga xoslik**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. “Sabbai sayyor” dostoni haqida ma’lumot
2. Asarning kompozitsion o’ziga xosligi haqida ma’lumot

**Dars maqsadi:**

Talabalarga «Sab’ai sayyor» dostoni va unda kompozitsion o’ziga xoslik haqida  
ma’lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning "Sabbai sayyor" asari bilan yaqindan tanishib chiqadi
2. Asarning kompozitsion tuzilishi va mazmunidagi o'ziga xos jihatlarni o'rganadi

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Doston mazmuni bilan tanishish
2. "Sabbai sayyor"dagi kompozitsion qurilish vaqoliplovchi shakl haqida ma'lumot berish
3. Asardagi hikoyatlarni sharhlash
4. Hikoyatlarning asosiy syujetga bohliq jihatlarini aniqlash

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Qoliplash usuli haqida nazariy ma'lumot bering va shu usulda yaratilgan asarlar xususida so'zlang.
2. Dostondagi ranglar simvolikasiga izoh bering. Ularning hikoyatlarga daxldorlik jihatlarini toping.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. – T., 1980

## **10-Amaliy mashg'ulot. «Saddi Iskandariy» dostonida ma'rifatparvar shoh obrazi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Doston haqida umumiylar ma'lumot
2. Dostonda Iskandar obrazi talqini

### **Dars maqsadi:**

Talabalarga Saddi Iskandariy" dostonining o'ziga xos jihatlari, undagi Iskandar obrazining o'ziga xos talqini haqida ma'lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. "Saddi Iskandariy" dostoni mazmuni bilan tanishadi
2. Asarda ko'tarilgan ijtimoiy, axloqiy muammolarning badiiy talqinini sharxlaydi
3. Asardagi bosh qahramon obraziga tavsif bera oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Doston matni bilan tanishish
2. "Saddi Iskandariy"dagi obrazlarga tavsif berish
3. Adolatli shoh talqiniga e'tibor qaratish
4. Asardan parchalar keltirib ularni izohlash

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Dostondagi mifologik timsollarga tavsif bering

2. Iskandar devorining botiniy mazmunini sharhlang
3. Asarda yana qanday g'oyalar ilgari surilgan

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**11-Amaliy mashg'ulot. «Lison ut-tayr» - falsafiy-tasavvufiy doston**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

«Lison ut-tayr»ning falsafiy-tasavvufiy doston ekanligi haqida atroflicha ma'lumot berish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Doston g'oyasi va mazmuni haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Dostonning falsafiy-tasavvufiy jihatlari bilan tanishadi
3. "Lisonut tayr"dagi majoziy timsollarni tavsiylaydi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Dostonning yaratilishi va mazmunii haqida ma'lumot berish
2. Dostondagi hikoyatlarni sharxlash
3. Dostondagi majoziy obrazlar va ularning mohiyati haqida ma'lumot berish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. «Lisonut tayr» asarining adabiy manba ekanligini asoslang
2. Asardagi "Shayx San'on" hikoyati haqida so'zlang, uning tasavvuf tariqatiga bog'liqlik jihatlarini izohlang.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**12-Amaliy mashg'ulot. Navoiy – adabiyotshunos**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning adabiyotshunoslilikka doir asarlari haqida, uning adabiy manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning adabiyotshunoslilik asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. "Mezonul avzon" va "Majolisun nafois" asarlari bilan yaqindan tanishadi
3. Ularda keltirilgan ma'lumotlarning o'z davri adabiy hayotidan darak berishini anglab oladi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. “Majolisun nafois” asari haqida ma’lumot berish
2. “Mezonul avzon” asari mazmuni bilan tanishish
3. Har ikki manbadagi nazariy qarashlarning bugungi kundagi ahamiyati xususida so’zlash
4. Tazkiranavislik haqida ma’lumot berish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiyning «Mezonul avzon» asarini Boburning “Muxtasar” asari bilan solishtiring.
2. “Majolisun nafois”dagi Husayn Boyqaroga bag’ishlangan qismni tahlil qiling.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**13-Amaliy mashg’ulot. Xiva adabiy muhiti**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Xiva adabiy muhiti va undagi ijodkorlar haqida atroflicha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Xivada shakllangan adabiy muhit haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. XVIII asr oxiri XIX asr birinchi yarmida shakllangan adabiy tur va janrlar taraqqiyoti bilan tanishadi
3. Muhit ijodkorlari va ijod namunalarini tasniflaydi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Davrga umumiylaysi tafsif berish
2. Bu davr va muhit ijodkorlari xususida ma’lumot berish
3. Bu davrda janrlar taraqqiyoti xususida so’zlash

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. XVIII asr oxiri XIX asr birinchi yarmida eng ko’p qo’llangan adabiy janri aniqlang.
2. Bu davrda ilk bora qo’llanilgan janrlardagi asarlarga misollar keltiring.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**14-Amaliy mashg’ulot. Tazkiranavislikda «Muzakkiri ahbob»**

**asarining o’rni**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Hasanxoja Nisoriyning “Muzakkiri ahbob” asari haqida, uning adabiy manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Hasanxoja Nisoriyning “Muzakkiri ahbob” asari haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Tazkirada tavsiflangan adiblar ijodiyoti bilan yaqindan tanishadi
3. Ularda keltirilgan ma’lumotlarning o’z davri adabiy hayotidan darak berishini anglab oladi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Hasanxoja Nisoriyning “Muzakkiri ahbob” asari haqida ma’lumot berish
2. Tazkiradagi ijodkorlar hayoti bilan tanishish
3. Keltirilgan ijod namunalari va ularga munosabat haqida so’zlash
4. Tazkiranavislik an’analari haqida ma’lumot berish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Hasanxoja Nisoriyning “Muzakkiri ahbob” asaridagi Xojaga bag’ishlangan qismni o’qing va tahlil qiling.
2. Ushbu asardan foydalanib shu davr adabiy muhiti haqida so’zlang.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**15-Amaliy mashg’ulot. Bobur – g’azalnavis**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Boburning lirik merosi, xususan, g’azalnavislik mahorati xususida atroflicha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Boburning lirik merosi haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Boburning g’azalnavislik mahoratini baholay oladi
3. Bobur g’azallarini boshqa ijod namunalari bilan solishtiradi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Boburning lirik merosi haqida ma’lumot berishi
2. Boburning g’azalnavislik mahoratini o’rganish
3. Bobur g’azallarini boshqa ijod namunalari bilan solishtirish.
4. G’azallarning badiiy xususiyatlarini aniqlash

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Boburning g’azallaridan yod oling.
2. Bobur ijodidagi etakchi she’riy janrni aniqlang.

**Kerakliadabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **16-Amaliy mashg’ulot. Xoja - hikoyanavis**

**asarining o’rni**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Xojaning hikoyanavislik mahorati haqida atroflicha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Xojaning “Miftoxul adl” asari haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Xojaning “Gulzor” asaridagi hikoyatlar bilan tanishadi
3. Hikoyatlarning badiiy xususiyatlarini o’rganadi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

- 1 Xojaning “Miftoxul adl” asari haqida ma’lumot berish
2. Xojaning “Gulzor” asaridagi hikoyatlar bilan tanishish
3. Hikoyatlarning badiiy xususiyatlarini o’rganish
4. Hikoyalardagi obrazlarga tavsif berish

. **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Xojaning “Miftoxul adl” asari va Yusuf Xos Xojibning “Qutadg’u bilig” asarlaridagi adolatli shoh talqinlarini solishtiringva tahlil qiling.
2. Xoja asarlarining bugungi kundagi ahamiyati haqida so’zlang.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **17-Amaliy mashg’ulot. Mashrab she’riyatida ishq talini**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Boborahim Mashrab she’riyatida ishq talqini xususida talabalarga atroflicha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Mashrab lirikasi haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Mashrabning g’azalnavislikdagi mahoratini o’rganadi
3. Shoir she’rlaridagi ilohiy ishq talqiniga ahamiyat qaratadi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Mashrab lirikasi haqida atroflicha ma’lumot beriladi
2. Mashrabning g’azalnavislik mahoratini o’rganish

3. Shoир she’rlaridagi ilohiy ishq talqiniga ahamiyat qaratish
4. Mashrab g’azallari badiiy xususiyatlarini tahlil qilish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. “Qissasi Mashrab” nomli xalq kitobidan Mashrab biografiyasi bilan bog’liq faktik ma’lumotlarni boshqa manbalar bilan solishtiring.
2. Mashrab g’azallaridan yod oling.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **18-Amaliy mashg’ulot. «Shajarai turk» asarining badiiy xususiyatlari**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Abulg’ozi Bahodirxonning “Shajarai turk” asarining badiiy xususiyatlari xususida atroficha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Abulg’ozi Bahodirxonning “Shajarai turk” asari haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Adibning tarixiy faktlar tasviridagi mahoratini baholay oladi
3. “Shajarai turk” asari adabiy manba sifatida o’rganilishi sababini bilib oladi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Abulg’ozi Bahodirxonning “Shajarai turk” asari haqida ma’lumot berish
2. Adibning tarixiy faktlar tasviridagi mahoratiga e’tibor qaratish
3. “Shajarai turk” asarining adabiy manba sifatida o’rganilishiga ahamiyat qaratish.
4. Asardagi turkiy xalqlar shajarasi bilan bog’liq tasvirlarga ahamiyat qaratish.

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Adibning “Shajarai tarokima” asarini o’qib chiqing.
2. Har ikkala asarning o’xhash va farqli jihatlarini aniqlang.

**Kerakliadabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **19-Amaliy mashg’ulot. Munis lirkasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Munisning lirk mahorati haqida atroficha ma’lumot berish

**Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Munisning “Munisul ushshoq” devoni haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Munisning she’riyatdagi mahoratini o’rganadi

3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Munisning "Munisul ushshoq" devoni haqida ma'lumot berish
2. Munis she'riyatida mahorat masalasi xususida suhbatlashish
3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish
4. Shoир she'riyatida obrazlilik masalasida baxs yuritish.

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Munis g'azallaridan yod olish.
2. Munis devonidagi she'riy janrlar haqida so'zlang.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**20-Amaliy mashg'ulot. Uvaysiy lirikasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

**Dars maqsadi:**

Uvaysiyning lirik mahorati haqida atroflicha ma'lumot berish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Uvaysiy devoni haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Uvaysiyning g'azalnavislikdagi mahoratini o'rganadi
3. Shoira she'riyatining badiiy xususiyatlari va o'ziga xos jihatlarini tahlil eta

oladi.

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Uvaysiy devoni haqida ma'lumot berishi
2. Uvaysiyning g'azalnavislikdagi mahorati haqida fikr yuritish
3. Shoira she'riyatining badiiy xususiyatlari va o'ziga xos jihatlarini tahlil etish
4. Uvaysiyning chiston janridagi asarlarini o'rganish
5. Shoiraning she'riyatdagi novatorligiga ahamiyat qaratish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Uvaysiy g'azallaridan yod olish.
2. Uvaysiyning shaxsiy hayoti haqida qo'shimcha ma'lumotlar toping.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 томлик. 2-том. – Т., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 томлик. – Т., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**21-Amaliy mashg'ulot. Ogahiy lirikasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Ogahiyning lirik mahorati haqida atroflicha ma'lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Ogahiyning “Ta’vizun oshiqin” devoni haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Ogahiyning she'riyatdagi mahoratini o'rganadi
3. Shoir she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Ogahiyning “Ta’vizun oshiqin” devoni haqida ma'lumot berish
2. Ogahiyning she'riyatdagi mahoratini g'azallar misolida o'rganish
3. Shoir she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish
4. Ogahiy she'riyatidagi janrlar xilma xilligiga ahamiyat qaratish.

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Ogahiy g'azallaridan yod olish.
2. Ogahiy devonidagi yangicha qo'llanilgan she'riy janr va shakllarni aniqlang va tahlil qiling.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **Seminar mashg'ulotlari**

### **1-Seminar mashg'ulot. Navoiy – g'azalnavis**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Nav oiy g'azallari haqida ma'lumot
2. Navoiy g'azallari badiiyati

### **Dars maqsadi:**

Navoiyning g'azalnavislikdagi mahorati, g'azallarining badiiylik xususiyatlari haqida atroflicha ma'lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. G'azal janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlaydi
2. Navoiy g'azallarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganadi
3. G'azallarda obrazlilik masalasini tahlil eta oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. G'azal janri haqidagi nazariy ma'lumotlarni mustahkamlash
2. Navoiy g'azallarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganish
3. G'azallarda obrazlilik masalasini tahlil eta olish
4. G'azallardagi lirik qahramon va poetik obraz masalalarini ko'rib chiqish.

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiy g'azallaridan yod oling
2. Navoiyning ijtimoiy mavzularini aniqlang va tahlil qiling

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **2-seminar mashg'ulot. Navoiy qit'alari**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Navoiy qit'alari haqida ma'lumot
2. Navoiy qit'alari badiiyati

#### **Dars maqsadi:**

Navoiy qit'alari haqida qarashlarni mustahkamlash, qit'alarining badiiylik xususiyatlari haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Qit'a janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlaydi
1. Navoiy qit'alarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganadi
2. Qit'alar mazmunan falsafiy va axloqiy ruhda ekanligini bilib oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Qit'a janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlash
3. Navoiy qit'alarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganish
4. Qit'alar mazmunan falsafiy va axloqiy ruhda ekanligini aniqlash
5. Qit'alarining miqdori va to'plamlardagi o'ziga xos tasniqiga aniqlik kiritish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiy qit'alarida muhabbat talqinini o'rganing va sharhlang
2. Navoiy qit'alaridan yod oling.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **3-seminar mashg'ulot. Navoiy tuyuqlari**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Navoiy tuyuqlari haqida ma'lumot
2. Navoiy tuyuqlari badiiyati

#### **Dars maqsadi:**

Navoiy tuyuqlarning o'ziga xos jihatlari haqida, uning badiiylik xususiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Tuyuq janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlaydi
2. Navoiy tuyuqlarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganadi
3. Tuyuqlarda qo'llanilgan tajnis qofiya so'zlarini sharxlay oladi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Tuyuq janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlash
2. Navoiy tuyuqlarining mavzular ko'lамини о'рганиш
3. Tuyuqlarda qo'llanilgan tajnis qofiya so'zlarini sharxlash
4. Tuyuqlarning badiiy xususiyatlarini o'rganish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiy tuyuqlarida badiiy san'atlar qo'llanilishini tadqiq eting
2. Navoiy tuyuqlaridan yod oling.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

**4-seminar mashg'ulot. «Hayrat ul-abror» – falsafiy-didaktik doston Reja:**

1. Dostonning falsafiylik xususiyatlarii
2. Dostonda ko'tarilgan asosiy masalalar
3. Doston hikoyatlari

**Dars maqsadi:**

«Hayratul abror»ning falsafiy-didaktik doston ekanligi haqida atroflicha ma'lumot berish

**Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Doston g'oyasi va mazmuni haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Dostonning falsafiy-didaktik jihatlari bilan tanishadi
3. «Hayratul abror»dagi hikoyatlarni va majoziy timsollarni tavsiylaydi

**Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

**Ishni bajarish tartibi:**

1. Dostonning yaratilishi va mazmunii haqida ma'lumot berish
2. Dostondagi hikoyatlarni sharxlash
3. Dostondagi majoziy obrazlar va ularning mohiyati haqida ma'lumot berish

**Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. «Hayratul abror» asaridagi Shoh G'oziy va No'shiravoni odil haqidagi hikoyatlarni solishtiring.
2. Asardagi “Qaqnus haqida”gi hikoyatni so'zlang, uning Navoiy shaxsiyatiga bog'liqlik jihatlarini izohlang.

**Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.

4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **5-seminar mashg'ulot. Navoiy nasri**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

1. Navoiy nasri haqida ma'lumot

2. Navoiy nasriy asarlarining ahamiyati

#### **Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning nasriy asarlari haqida, uning adabiy manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning nasriy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi

2. "Mahbubul qulub" va "Xamsatul mutahayyirin" asarlari bilan yaqindan tanishadi

3. "Holoti Sayyid Hasan Ardascher", "Holati Pahlavon Muhammad" asarlari mazmunini bilib oladi.

3. Ularda keltirilgan ma'lumotlarning o'z davri adabiy hayotidan darak berishini anglab oladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. "Navoiyning nasriy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'lish

2. "Mahbubul qulub" va "Xamsatul mutahayyirin" asarlari bilan yaqindan tanishish

3. "Holoti Sayyid Hasan Ardascher", "Holati Pahlavon Muhammad" asarlari haqida ma'lumot berish

3. Asarlarning g'oyaviy jihatlari va yozuvchi uslubi masalasiga ahamiyat qaratish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiyning "Muhokamat ul lug'atayn" asarini o'qing va tahlil qiling.

2. Navoiy nasriy asarlarining bag'ishlovlilik shaklidagi turlari haqida so'zlang.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006

2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.

3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.

4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **6-seminar mashg'ulot. Navoiyning ilmiy merosi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Navoiyning ilmiy asarlari haqida

2. Ularning adabiy manba sifatidagi qiymati

#### **Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning adabiyotshunoslikka doir asarlari haqida, uning adabiy manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning adabiyotshunoslik asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. "Mezonul avzon" va "Majolisun nafois" asarlari bilan yaqindan tanishadi
3. Ularda keltirilgan ma'lumotlarning o'z davri adabiy hayotidan darak berishini anglab oladi

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. "Majolisun nafois" asari haqida ma'lumot berish
2. "Mezonul avzon" asari mazmuni bilan tanishish
3. Har ikki manbadagi nazariy qarashlarning bugungi kundagi ahamiyati xususida so'zlash
4. Tazkiranavislik haqida ma'lumot berish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiyning «Mezonul avzon» asarini Boburning "Muxtasar" asari bilan solishtiring.
2. "Majolisun nafois"dagi Husayn Boyqaroga bag'ishlangan qismni tahlil qiling.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **7-seminar mashg'ulot. Navoiyning memuar va diniy asarlari**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Navoiyning memuar asarlari haqida
2. Navoiyning diniy asarlari haqida

#### **Dars maqsadi:**

Alisher Navoiyning memuar va diniy asarlari haqida, uning muhim manba sifatidagi ahamiyati haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Navoiyning memuar asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. "Majolisun nafois" asari bilan yaqindan tanishadi
3. "Nasoyimul muhabbat" va "Arbain hadis" asarlari haqida bilib oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Navoiyning memuar asarlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
2. "Majolisun nafois" asari bilan yaqindan tanishish
3. "Nasoyimul muhabbat" va "Arbain hadis" asarlari haqida ma'lumot berish.
4. Tazkiranavislik an'analiri haqida mulohaza yuritish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Navoiyning «Majolisun nafois» asaridagi ayrim ma'lumotlarni Boburning "Boburnoma"sidagi ayrim faktlar bilan solishtiring.

2. “Majolisun nafois”dagi temuriylarga bag’ishlangan qismni tahlil qiling.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to’plami. 20 tomlik. – T., 1987.
4. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **8-seminar mashg’ulot. Qo’qon adabiy muhiti**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Qo’qon adabiy muhiti, ijodkorlar asarlari va janrlar taraqqiyoti haqida atroflicha ma’lumot berish  
Reja:

1. Davrga umumiylaysi tavsif
2. Qo’qon adabiy muhiti ijodkorlari
3. Bu muhitda janrlar taraqqiyoti

#### **Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Qo’qon adabiy muhiti bilan atroflicha tanishadi
2. Bu muhit ijodkorlari haqida ma’lumotga ega bo’ladi.
3. Bu davrda janrlar taraqqiyotini o’rganadi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Qo’qon adabiy muhiti bilan atroflicha tanishish
2. Bu muhit ijodkorlari haqida ma’lumotga ega bo’lish.
3. Bu davrda janrlar taraqqiyotini o’rganish
4. Yangi paydo bo’lgan janrlar namunalarini bilan tanishish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Qo’qon adabiy muhitidagi ijodkorlarni tasavvufiy adabiyot vakili va dunyoviy adabiyot sifatida tasniflang. Ijod namunalariga ahamiyat bering.
2. Ijod namunalaridan yod oling.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Mallaev N. O’zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

### **9-seminar mashg’ulot. Bobur – ruboiynavis**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. Bobur ruboilari haqida ma’lumot
2. Ruboilarning badiiy xususiyatlari

#### **Dars maqsadi:**

Bobur ruboilarning o’ziga xos jihatlari haqida, uning badiiylik xususiyati haqida atroflicha ma’lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Ruboiy janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlaydi
2. Bobur ruboiylarining mavzular ko'lami va badiiyatini o'rganadi
3. Ruboiylarda qo'llanilgan badiiy san'atlarni topa oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Ruboiy janri haqidagi nazariy ma'lumotlarini mustahkamlashi
2. Bobur ruboiylarining mavzular ko'lamin o'rganish
3. Ruboiylarda qo'llanilgan badiiy san'atlarni topish.
4. Ruboiyarning o'ziga xos jihatlarini o'rganish

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Bobur ruboiylarida obrazlilik masalasini tadqiq eting
2. Bobur ruboiylaridan yod oling.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **10-seminar mashg'ulot. «Boburnoma» - tarixiy-badiiy asar**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

Reja:

1. "Boburnoma" haqida ma'lumot
2. "Boburnoma"da adiblar tavsifi

### **Dars maqsadi:**

Talabalarga "Boburnoma" asarining o'ziga xos jihatlari, unda keltirilgan ma'lumotlarning o'ziga xos xususiyatlari haqida ma'lumot berish

### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Boburning "Boburnoma" asari bilan tanishadi
2. Asarda ko'tarilgan ijtimoiy, axloqiy muammolarning badiiy talqinini sharhlaydi
3. Ushbu memuar asardagi faktik materiallarning muhim manba ekanligini anglaydi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Boburning "Boburnoma" asari matni bilan tanishish
2. Asarda ko'tarilgan ijtimoiy, axloqiy muammolarning badiiy talqiniga ahamiyat qaratish
3. Ushbu memuar asardagi faktik materiallarni o'rganish
4. Asardan parchalar keltirib ularni izohlash

### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. "Boburnoma"ning kompozitsion xususiyatlari haqida gapiring
3. Asarda qaysi adiblar haqida ma'lumot berilgan?

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006

2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **11-seminar mashg'ulot. Muhammad Solihning lirik merosi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Muhammad Solihning lirik merosi haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Muhammad Solihning "Shayboniynoma" asari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Muhammad Solihning "Shayboniynoma" asari orqali shoir mahoratini o'rghanadi
3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Muhammad Solihning "Shayboniynoma" asari haqida ma'lumot berish
2. Muhammad Solihning "Shayboniynoma" asarida mahorat masalasini o'rghanish
3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish
4. Shoир she'riyatida obrazlilik masalasida baxs yuritish.

#### **. Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. M.Solih she'rlaridan yod oling.
2. "Shayboniynoma" dostonidagi temuriylar tavsifi haqida so'zlang.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T., 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 2-tom. – T., 1959.
3. Mallaev N. O'zbek adabiyoti tarixi. T., 1980

## **12-seminar mashg'ulot. Turdi Farog'iy lirkasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Turdi Farog'iyning lirik merosi haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Turdi Farog'iyning she'rlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Turdi Farog'iyning she'rlari orqali shoir mahoratini o'rghanadi
3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Turdi Farog'iyning she'rlari haqida ma'lumot berish
2. Turdi Farog'iyning she'rlari orqali shoir mahoratini o'rghanish
3. Shoир she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish.
4. Shoир muxammaslarida obrazlilik masalasida baxs yuritish.

#### **. Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Turdi Farog'iy g'azallaridan yod oling.
2. Turdi Farog'iyning hajviy she'rlarini tadqiq eting.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O’qituvchi, 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

### **13-seminar mashg’ulot. Mashrabning lirik merosi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Mashrabning lirik merosi haqida atroflicha ma’lumot berish

#### **Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Mashrabning she’rlari haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Mashrab she’riyati orqali shoir mahoratini o’rganadi
3. Shoir she’riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Mashrabning g’azallari haqida ma’lumot berish
2. Mashrab she’riyatida ilohiy ishq kuylanishiga ahamiyat qaratish
3. Shoir she’riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish.
4. Shoir g’azallarida obrazlilik masalasiga ahamiyat qaratish.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Mashrab g’azallaridan yod oling.
2. “Qissasi Mashrab” asarini o’qib, Mashrab hayot yo’lini atroflicha o’rganing.

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O’zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O’qituvchi, 2006
2. O’zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

### **14-seminar mashg’ulot. Nishotiyning lirik merosi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Muhammadniyoz Nishotiyning adabiy merosi haqida atroflicha ma’lumot berish

#### **Identiv o’quv maqsadlari:**

1. Nishotiyning “Husnu Dil” dostoni haqida ma’lumotga ega bo’ladi
2. Nishotiyning “Qushlar munozarasi” asarini o’rganadi
3. Shoir mahorati va asarlarning badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo’llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Nishotiyning “Husnu Dil” dostoni haqida ma’lumot berish
2. “Husnu Dil” dostoni matni bilan tanishish
3. Nishotiyning “Qushlar munozarasi” asarini o’rganish
4. Shoir mahorati va asarlarning badiiy xususiyatlarini tahlil etish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. “Qushlar munozarasi” asarini boshqa munozaralar bilan solishtiring.
2. Nishotiy hayot yo’li haqida so’zlang.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

### **15-seminar mashg'ulot. Munis – tarixchi va tarjimon**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Munisning tarixiy va tarjima asarlari haqida ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Munisning tarixiy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Munisning tarjima asarlari bilan yaqindan tanishadi
3. Ularning o'ziga xos jihatlarini anglab oladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Munisning tarixiy asarlari haqida ma'lumot berish
2. Munisning tarjima asarlari haqida mulohaza yuritishi
3. Ularning o'ziga xos jihatlarini haqida baxs yuritish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Munis g'azallaridan yod oling.
2. Munisning tarixiy asarlarining ahamiyatini izohlang

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

### **16-seminar mashg'ulot. Ogahiyning adabiy-ilmiy merosi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Ogahiyning adabiy-ilmiy asarlari haqida ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Ogahiyning adabiy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Ogahiyning ilmiy asarlari bilan yaqindan tanishadi
3. Ularning o'ziga xos jihatlarini anglab oladi

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Ogahiyning adabiy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
2. Ogahiyning ilmiy asarlari bilan yaqindan tanishish
3. Ularning o'ziga xos jihatlarini o'rganish

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Ogahiyning tarjima asarlarini o'rganing.
2. Ogahiyning janrlar taraqqiyotidagi novatorligini izohlang

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

## **17-seminar mashg'ulot. Huvaydoning «Rohati dil» dostoni**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Xo'janazar Huvaydoning adabiy merosi haqida atroficha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Huvaydoning "Rohati dil" dostoni haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Huvaydoning ushbu dostonidagi "Bayoni g'addoriyn dunyo" hikoyatini o'rghanadi
3. Adib mahorati va dostonning badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Huvaydoning "Rohati dil" dostoni haqida ma'lumot berish
2. Huvaydoning ushbu dostonidagi "Bayoni g'addoriyn dunyo" hikoyatini o'rghanish
3. Adib mahorati va dostonning badiiy xususiyatlarini tahlil etish.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Huvaydo biografiyasi haqida ma'lumot bering.
2. "Rohati dil" dostoni obrazlariga tavsif bering.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlig. 3-tom. – T., 1959.

## **18-seminar mashg'ulot. Amiriyl lirikasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

### **Dars maqsadi:**

Amiriyning lirik merosi haqida atroficha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Amiriyning she'rlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Amiriyning she'rlari orqali shoir mahoratini o'rghanadi
3. Shoir she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Amiriyning she'rlari haqida ma'lumot berish
2. Amiriyning she'rlari orqali shoir mahoratini o'rghanish
3. Shoir she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish.
4. Shoirning muhabbat mavzusidagi she'rlarining asosiy poetik obrazi xususida baxs yuritish.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Amiriyl g'azallaridan yod oling.
2. Amiriyl ijodiyotiga Nodira she'riyati ta'sirini tadqiq eting.

### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006

2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

### **19-seminar mashg'ulot. Nodira lirikasi**

Ajratilgan vaqt – 2 soat

#### **Dars maqsadi:**

Nodiraning lirik merosi haqida atroflicha ma'lumot berish

#### **Identiv o'quv maqsadlari:**

1. Nodiraning she'rlari haqida ma'lumotga ega bo'ladi
2. Nodiraning she'rlari orqali shoir mahoratini o'rganadi
3. Nodira she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil eta oladi.

#### **Kerakli jihozlar:**

Darslik-qo'llanma

#### **Ishni bajarish tartibi:**

1. Nodiraning she'rlari haqida ma'lumot berish
2. Nodiraning g'azalari orqali shoira mahoratini o'rganish
3. Shoira she'riyatining badiiy xususiyatlarini tahlil etish.
4. Shoiraning muhabbat mavzusidagi she'rlarining asosiy poetik obrazni xususida baxs yuritish.
5. Nodiraning ijtimoiy mavzudagi asarlarini aniqlash.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. Nodira g'azallaridan yod oling.
2. Nodira va Uvaysiy ijodiyotining o'xshash va farqli jihatlarini solishtiring.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. «Devonu lug'otit turk» asarining adabiy manba ekanligini asoslang
2. Asarning qomusiylik xususiyati haqida gapiring

#### **Kerakli adabiyotlar:**

1. R.Vohidov, H. Abdullaev. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. T.: O'qituvchi, 2006
2. O'zbek adabiyoti. Majmua. 4 tomlik. 3-tom. – T., 1959.

#### **Mustaqil ish topshiriqlari:**

1. «Bu ko'ngul» radifli g'azalni yod olish
2. «Hayrat ul-abror» dostonini o'qish va o'zlashtirish
3. “Farhod va Shirin” dostonini o'qish va o'zlashtirish
4. “Layli va Majnun” dostonini o'qish va o'zlashtirish
5. “Sab'ai sayyor” dostonini o'qish va o'zlashtirish
6. “Saddi Iskandariy” dostonini o'qish va o'zlashtirish
7. “Lison ut-tayr” dostonini o'qish va o'zlashtirish
8. “Boburnoma” asarini o'qish va o'zlashtirish
9. “Qaro ko'zum...” g'azalini yodlash
10. “Cango” g'azalini yodlash
11. “Jong'a chun dermen...” g'azalini yodlash
12. “Sochining savdosi tushti...” g'azalini yodlash

13. "Yaxshilig'" g'azalini yodlash
14. "Yorning vasli emas ozorsiz..." g'azalini yodlash
15. "Tor ko'ngullik beklar..." g'azilini yodlash
16. "Yuzing ochkim..." g'azalini yodlash
17. "Yordin ayru ko'ngul..." g'azalini yodlash
18. "Ko'ngluma bir gul g'amidin" g'azalini yodlash
19. Muhammad Solih va uning «Shayboniynoma» asari.
20. Xoja ijodi. Asarlarining talqini
21. Turdining hayoti va ijodi. Asarlarining mazmuni
22. So'fi Ollohyor hayoti, tariqati va asarlari
23. Mashrab she'riyatida ishq talqini
24. "Shajarayi turk" asarida tarixiy siymolar tasviri
25. Uvaysiy dostonlari. Mazmuni va timsollari.
26. Nodira she'riyati. Mavzular doirasi
27. "Zarbulmasal" asarida timsolar tizimi
28. Ogahiy she'riyati. Mavzular doirasi va badiiyati.

### **Asosiy adabiyotlar**

1. Vohidov R., Eshonqulov H. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. –T.: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi jamg'armasi nashriyoti, 2006.
2. Islom tasavvufi manbalari. –T.: O'qituvchi, 2005.
3. O'zbek mumtoz adabiyoti namunalari (1-2 jild). –T.: Fan, 2003; 2005
4. Adizova I. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. O'quv qo'llama. –T.: 2006
5. Orzibekov R. O'zbek adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. –Samarkand: 2005
6. Mallayev N. O'zbek adabiyoti tarixi. –T.: Fan, 1976.

### **O'shimcha adabiyotlar:**

1. A.Abdurahmonov Turkiy adabiyotning qadimgi davri. –T.: 2006
2. Boltaboyev H. Mumtoz so'z qadri. –T.: Adolat, 2004
3. Rahmonov N. Ruhiyatdag'i nur murodi. –T.: 2002
4. Rahmonov N. Turk xoqonligi. –T.: 1993
5. Adizova I. So'zumni o'qib anglagaysen o'zumni... -T.: 2008
6. G.Xo'janova. «Hibat ul-haqoyiq» haqiqatlari. –T.: 2001
7. Yo.Ishoqov. So'z san'ati so'zligi. –T.: 2006



